Folke*universitetet*

RETHINK REFORMATION

R·R

Kom til markeringen af 500-året for Reformationen i Aarhus den 28/10-3/11

ÅRHUS—2017
EUROPÆISK KULTURHOVEDSTAD
LET'S RETHINK

RETHINK REFORMATION RR2017

Hvis du kunne ændre én ting i verden, hvad skulle det så være? Bliv inspireret af Luther og gentænk din verden anno 2017.

Aarhus Universitet, Aarhus Domkirke, Aarhus Katedralskole og Folkeuniversitetet sætter fokus på Reformationen som kulturhistorisk begivenhed gennem Aarhus 2017-projektet Rethink Reformation. Vi markerer 500-året for offentliggørelsen af Luthers teser og startskuddet til Reformationen med bl.a. vidensmåltider den 28. oktober, jubilæumshøjmesse i Aarhus Domkirke den 29. oktober, en stor festival på og omkring Bispetorv tirsdag den 31. oktober samt en konference på Aarhus Universitet den 1-3. november.

2017 er både 500-året for Reformationen og året, hvor Aarhus er Europæisk Kulturhovedstad under temaet RETHINK. Tilsammen udgør de to begivenheder en enestående anledning til ikke blot at markere, men netop at gentænke Reformationen. Derfor er Aarhus Universitet, Aarhus Domkirke og Folkeuniversitetet gået sammen om en bred vifte af arrangementer og initiativer, der gentænker Reformationen og dens vidtrækkende konsekvenser for det moderne menneskes forhold til fx identitet, køn, klima, økonomi, stat og Gud, naturligvis.

Gentænkningen af Reformationen er på én gang en anerkendelse af Reformationen som en væsentlig historisk begivenhed og en bestræbelse på kritisk at spørge til Reformationens betydning i virkeligheden anno 2017. Gentænkning forstås som en invitation til med- og modtænkning. Filosofisk, teologisk og sociologisk. Og i det hele taget. Temaet RETHINK er langtfra fremmed for Reformationen. Luthers teser var et forsøg på at gentænke kristendommen med henblik på at reformere. I den forbindelse er tese-formatet oplagt at arbejde videre med. I løbet af 2017 er borgere, forskere og politikere derfor inviteret til at formulere nye teser, der stiller spørgsmål ved nutidens forhold mellem religion, samfund og individ.

På 500-årsdagen for Reformationen den 31. oktober vil nogle af disse teser indgå som en del af en stor lys- og videoinstallation på Aarhus Domkirke og Aarhus Teater skabt af Atelier Hotel Pro Forma. Derudover vil Aarhus Domkirke, Aarhus Katedralskole og Aarhus Teater blive fyldt med samtaler, koncerter, teater, talkshows, workshops, madarrangementer og meget mere. På de følgende sider kan du selv gå på opdagelse i det fulde program. Projektet Rethink Reformation er støttet af Fonden Aarhus 2017.

God fornøjelse!

AARHUS DOMKIRKE

AARHUS UNIVERSITET

Folkeuniversitetet

SPOT

A.P. MØLLER FONDEN

AARHUS 2017 EUROPÆISK KULTURHOVEDSTAD

AARHUS KATEDRALSKOLE

ATELIER HOTEL PRO FORMA

1517-2017

PRÆSIDIET FOR REFORMATIONSJUBILÆET I DANMARK

Lørdag 28/10

GUD, ORDET OG ÅNDEN

VIDENSBRUNCH

HOLDNR: 1721-431
TID OG STED: 10.00-12.00, Aarhus Domkirke, Store Torv 1
PRIS: 110 kr. inkl. brunch

'Treenighed' er et af de mest centrale begreber i kristendommen – men hvad betyder det egentlig i dag? Over brunch overvejer professor i teologi og forfatter til Tænkepausen 'Gud', **Svend Andersen**, hvad den kristne Gud egentlig er for en størrelse, og hvordan man skal forstå ham i en moderne verden. Filosof **Thomas Schwarz Wentzer** indvender, at det måske slet ikke er gudens job at svare – men en menneskelig fordring til os som ansvarlige væsner. Og valgmenighedspræst **Niels Grønkjær** slår et slag for den ånd, der gør os til mere end sammenstødende kroppe. Vært er P1's **Carsten Ortmann.**

LØGSTRUP OG LUTHER

LUTHER LAGKAGE

HOLDNR: 1721-462
TID OG STED: 13.00-14.30, Aarhus Domkirke, Store Torv 1
PRIS: 110 kr. inkl. kaffe og lagkage

I en lille by i Udkantstyskland reformerede Martin Luther 1500-tallets teologi og etik. 450 år senere gentog en ydmyg universitetsprofessor fra Hyldested Bakker øvelsen og gentænkte Luthers etik – med hjælp fra både Grundtvig og et opgør med Kierkegaard. Over kaffe og lagkage ser vi nærmere på de tanker, der kom ud af både Luthers og Aarhus-filosoffen K.E. Løgstrups oprør og opgør. Og vi debatterer, om Løgstrup i virkeligheden kan kaldes Danmarks Luther. Mød teologerne **Ole Jensen** og **Svend Andersen** i samtale med lektor i nordisk sprog og litteratur **Hans Hauge.** Vært er P1's **Carsten Ortmann.**

RUM OG RAMMER

VIDENS-VIN OG SAMTALESNACKS

HOLDNR: 1721-429
TID OG STED: 15.30-17.00, Aarhus Domkirke, Store Torv 1
PRIS: 110 kr. inkl. tapas og et glas vin

Hvad vil det sige 'at have hjemme' et sted? Skal vi takke Luther for folkeskolen? Og hvilke rum skal vi skabe til hinanden i fremtiden? Hjem, skole og byrum skaber nogle af de vigtigste rammer, hvori vi lever vores liv. Men hvordan gør de det? Gør de det godt nok? Og hvad gør det ved os, når rammerne ændrer sig? Nyd et glas vin med tapas til, og mød antropolog **Susanne Højlund**, der sætter spot på hjemmet, professor MSO i historie **Ning de Coninck-Smith**, der sætter skolen på skemaet, og arkitekt **Kim Holst Jensen**, der udvikler byplanlægningen. Vært er P1's **Carsten Ortmann.**

Luther slår de 95 teser op på døren til slotskirken i Wittenberg, maleri af Ferdinand Pauwels, 1872. Foto wikimedia Commons.

Lørdag 28/10

BOGEN OG REFORMATIONEN
HØJSKOLEDAG I VOR FRUE KIRKE

HOLDNR: 1721-430
TID OG STED: 10.15-15.30, Vor Frue Kirke, Frue Kirkeplads 3
PRIS: 50 kr. inkl. rundstykke og frokost

Ville Luther have været med på Bogforum? Det er svært at spå om, hvad han ville have syntes om moderne læsekultur. Men med de mange nye udgivelser, bogmarkedet i år har tilegnet ham, er forbindelsen mellem Luther og bogsalg til at tage og føle på. Og det er måske passende. For muligvis var intet så hurtigt forandret med Reformationen som vores forhold til det at læse. Inden frokost dykker sognepræst ved Vor Frue Kirke **Anders Thyrring Andersen** ned i Jakob Knudsens Lutherroman 'Angst-Mod'. Efter frokost tager dr.phil. i nordisk filologi **Marita Akhøj Nielsen** os med til renæssancens store sprogkamp mellem dansk og plattysk. Til sidst slutter vi af med at lytte til, hvordan en bog lyder – med en musikalsk opførelse af Petr Ebens Gutenberg Toccata ved organist **Poul S. Jacobsen**.

PROGRAM

10.15: **Rundstykker og kaffe**
10.45: **Den litterærere oplevelse: Jakob Knudsens Lutherroman Angst-Mod**. Anders Thyrring Andersen, mag.art. i litteraturhistorie og sognepræst, Vor Frue Kirke
12.30: **Frokost**
14.00: **Den bogstavelige bog: Reformationen og sproget.** Marita Akhøj Nielsen, dr.phil. i nordisk filologi, Dansk Sprog- og Litteraturselskab
15.00: **Musikalsk indslag.** Gutenberg Toccata af Petr Eben for orgel og trompet ved organist Poul S. Jacobsen

NU HAR MAN GODE BØGER OG DÅRLIGE ELEVER. TIDLIGERE HAVDE MAN DÅRLIGE BØGER OG GODE ELEVER.

Martin Luther

Søndag 29/10

JUBILÆUMSHØJMESSE OG MUSIKGUDSTJENESTE
AARHUS DOMKIRKE

TID OG STED: 10.00-11.30 (Jubilæumshøjmesse) og 17.00-18.15 (Musikgudstjeneste), Aarhus Domkirke, Store Torv 1
PRIS: Gratis. Bare mød op!

Reformationsjubilæet markeres kl. 10.00 med en særlig højmesse i Aarhus Domkirke. Med udgangspunkt i Luthers opgør genfortolkes arven i nutiden. Det begynder på latin med senmiddelalderlig formesse. Reformationens forandringer bliver dermed tydelige, når ordet og sangen gradvist slår over i modersmålet og bliver tilgængelig for alle. Undervejs bliver det historiske bånd mellem Aarhus Katedralskole og Aarhus Domkirke markeret med et stort fælleskor**.** Der er premiere på 95 nye teser for fremtiden og en ny salme. Prædikant er biskop **Henrik Wigh-Poulsen.** Kl. 17.00 kan du være med til at synge Bachs koraler i det store fælleskor til musikgudstjenesten. Mellem reformationskantaterne vil der være undervisende prædiken ud fra Luthers katekismer ved sognepræst **Henrik Grøndal Lund**. Medvirkende: domorganist **Kristian Krogsøe**, domkantor **Carsten Seyer-Hansen**, **Domkirkens kor**, **Sct. Clemens Drengekor**, **Aarhus Bach-Orkester** med solister og **Aarhus Katedralskoles elever**. Arrangeres sammen med **Aarhus Bach-Selskab**.

Mandag 30/10

LUTHERSUITE
AARHUS DOMKIRKE

TID OG STED: 20.00, Aarhus Domkirke, Store Torv 1
PRIS: Gratis. Bare mød op!

Concert Clemens og domkantor **Carsten Seyer-Hansen** har sammen med fire fremragende jazzmusikere kreeret en suite, som sætter en række af reformationstidens salmer ind i et musikalsk forløb, hvor fortid og nutid mødes. Simon Grotrian har til denne suite gendigtet 'Vor Gud han er så fast en borg' som i Marilyn Mazurs tonesætning er det centrale omdrejningspunkt for suiten. Værket spiller en time, og byder på klassisk sang fra de 16 sangere samt improvisationer fra **Marilyn Mazur** (slagtøj), **Jakob Buchanan** (flygelhorn), **Michael Bladt** (saxofoner) og **Mads Wadmann** (tangenter).

Tirsdag 31/10

Tirsdag den 31. oktober omdannes Bispetorvet, Aarhus Domkirke, Aarhus Teater og Aarhus Katedralskole til et Reformationslaboratorium med musik, teaterforestillinger, workshops, talks og meget andet. Der er arrangementer fra morgen til aften.

FÆLLES MORGENSANG
BISPETORVET

TID OG STED: 9.15-10.00, Bispetorvet
PRIS: Gratis. Bare mød op!

Vær med, når domkantor **Carsten Seyer-Hansen** sammen med **Sangkraft Aarhus** inviterer til morgensang på Bispetorv. Start jubilæumsdagen med at få strakt kroppen fra top til tå med en reformationsfortælling i fællessang. Vi synger sammen 'I østen stiger solen op', Luthers salme 'Vor Gud han er så fast en borg', 'Sensommervise' og konkurrencevinderen i Aarhus Katedralskoles salmekonkurrence, 'På vandring mod himlen med håbet som kompas'.

REFORMATIONEN I LITTERATUREN
VIDENSBRUNCH PÅ CAFÉ HACK

HOLDNR: 1721-564
TID OG STED: 10.00-12.00, Café Hack, Teatergaden 1
PRIS: 180 kr. inkl. brunch, te og kaffe

Vi streamer og downloader som aldrig før. Men det betyder ikke, at vi ikke længere anser litteratur som en værdifuld kilde til oplysning og underholdning. Maria Helleberg er netop udkommet med den historiske roman 'Stormene'. Romanen følger fire personers skæbne, udspillet på Reformationens tid. Og den placerer sig et sted mellem fakta og fiktion – oplysning og underholdning. Men hvordan finder man balancen mellem historisk realisme og fantasiens fiktion? Hvordan kan man skildre Reformationen litterært uden at miste historisk autenticitet? Nyd en lækker brunch, og mød forfatter **Maria Helleberg** og litteraturhistoriker og sognepræst **Anders Thyrring Andersen** i en samtale med DR-vært **Adrian Hughes.**

PERLEPLADE SYNDIKATET
WORKSHOP PÅ KATEDRALSKOLEN

TID OG STED: Åben 11.00-18.00, Aarhus Katedralskole, Skolegyde 1-3
PRIS: Gratis. Bare mød op!

Hvordan illustrerer man Reformationen? Og hvilket udtryk synes du fremtiden skal have? Du får nu muligheden for at være med til at skabe et fællesværk i forbindelse med markeringen af Reformationens 500-årsdag. Kunstnergruppen **PerlePlade Syndikatet** står klar med perler og perleplader, hvis du blot laver motivet. Så går du rundt med en kunstner i maven, kan du til denne workshop gå i krig med barndommens perleplader – på en ny og anderledes måde. Alle dagens bidrag sammensættes til et stort værk, som fremvises samme aften. Workshoppen er åben fra kl 11.00 til 18.00., og det kræver ikke tilmelding at deltage. Bare mød op på Katedralskolen!

Maria Helleberg. Foto Stine Heilmann.

Tirsdag 31/10

LUTHER ORD OG TONER
KONCERT OG MADARRANGEMENT I AUKTIONSHUSET

HOLDNR: 1721-426 / 1721-478
TID OG STED: 13.00-14.30 eller kl. 17.30-19.00 (OBS: Arrangementet holdes to gange), Auktionshuset, Mejlgade 45
PRIS: 350 kr. inkl. menu og et glas vin/øl eller vand

Kom til sild, salmer og saftige taler. Oplev **Ensemble Midtvest** til en forrygende koncert i Auktionshuset, når Luthers salmer og koraler får nyt liv i frie improvisationer, mens hans berømte bordtaler genopstår med skuespiller **Nis Bank-Mikkelsen** i rollen som slagfærdig vært. Luther var særdeles bramfri og bordtalerne går fra det grove til det sjove, det iltre til det kærlige. Vær med, når Nis Bank Mikkelsen giver Luthers ord nyt liv, lyt til Ensemble Midtvests frie improvisationer, og nyd en lækker Reformationsmenu kreeret af Turbinehallens dygtige kokke med inspiration i råvarer fra Luthers tid.

Reformationsplatte
Stegte saltsild med ærtepuré og sennep med brød og smør
Luthergryde med kylling og okse – serveret i minigryde
Pandekage med honning og frugtkompot

MEDIER
TESE-TALK I AARHUS DOMKIRKE

HOLDNR: 1721-395
TID OG STED: 14.30-15.15, Aarhus Domkirke, Store Torv 1
PRIS: 50 kr., studerende 25 kr.

Når danskerne bliver spurgt, hvilke faggrupper, der er mest troværdige, ligger journalister i bunden mellem ejendomsmæglere og bilforhandlere. Hvad betyder det for samfundet? Ulrik Haagerup mener, at medierne i stedet for at rapportere, hvilke magtovertrædelser der skete i går, bør komme med konstruktive bud på, hvordan vi løser fælles udfordringer i morgen. For Lea Korsgaard er det ikke tidens 'fake news', der er problemet. Det er derimod de rigtige nyheder. Mød **Ulrik Haagerup**, tidligere nyhedsdirektør på DR og direktør på Constructive Institute i samtale med **Lea Korsgaard**, chefredaktør på Zetland, og **Flemming Tait Svith**, forskningslektor på DMJX. Moderator er videnskabsjournalist og forfatter **Line Friis Frederiksen.**

UNDER SAMME HIMMEL
RELIGIONSMØDE PÅ AARHUS TEATER

HOLDNR: 1721-567
TID OG STED: 14.45-15.30, Aarhus Teater, Kampmann Salen, Teatergaden
PRIS: 50 kr., studerende 25 kr.

Vi har religionsfrihed i Danmark. Derfor lever store religioner side om side i en kamp om medlemmer. Kristendom, islam og jødedom er de største monoteistiske religioner i Danmark. Hver især bidrager de med egne holdninger og værdisæt foruden specifikke lighedstræk. Hvordan fungerer samspillet mellem de tre religioner i praksis? Og hvad gør det for et moderne samfund, at tre så store trossamfund lever side om side? Vi har sat de tre religioner i stævne. Mød imam (offentliggøres senere), rabbiner ved Det Mosaiske Samfund i Danmark **Jair Melchoir** og sognepræst i Aarhus Domkirke **Henrik Grøndal Lund**. Vært på DR P1's program 'Tidsånd' **Christoffer Emil Bruun** er vært.

LITTERATUR
TESE-TALK PÅ AARHUS TEATER

HOLDNR: 1721-566
TID OG STED: 15.15-16.00, Aarhus Teater, Store Scene, Teatergaden 1
PRIS: 50 kr., studerende 25 kr.

Litteratur giver os mulighed for at forestille os verdener og samfund, som endnu aldrig har eksisteret. Men kan den også være med til at skabe dem? Inspireret af litterære bevægelser, der har udtrykt, påvirket og inspireret til samfundsforandringer, inviterer DR-vært **Adrian Hughes** til en snak om litteraturen og verden. Forfatter **Anne Lise Marstrand-Jørgensen** skabte røre, da hun i 2016 rapporterede afslørende fra de danske flygtningeteltlejre. Men har hendes samfundsengagement noget med hendes forfatterskab at gøre? Lektor **Stefan Kjerkegaard** fra Aarhus Universitet nørder sig helt ned i moderne tekster – fra Yahya Hassan over Asta Olivia Nordentoft til Josefine Klougart. Men hvorfor mener han overhovedet, det er så vigtigt at læse litteratur?

SE HELE PROGRAMMET OG TILMELD DIG PÅ WWW.REFORMATIONEN.FUAU.DK

Visualisering af Atelier Hotel Pro Formas lysinstallation, som kan opleves på Bispetorvet 31/10.

DANSKEREN

TESE-TALK I AARHUS DOMKIRKE

HOLDNR: 1721-557
TID OG STED: 15.45-16.30, Aarhus Domkirke, Store Torv 1
PRIS: 50 kr., studerende 25 kr.

Hvad vil det sige at være dansker? Spørgsmålet har været på manges læber de seneste år. Hans Hauge mener, at det handler om, hvordan vi tænker om Danmark, samt hvordan danskerne selv præger landet. Og det er i konstant bevægelse. Ifølge Khaterah Parwani er ordet 'dansker' noget helt andet, hvis man har rødder i et andet land. Hun er ked af, at det ofte er de indvandrere, som klarer sig eminent i Danmark, der hyldes – og ikke dem, som ikke kan leve op til de høje krav. Mød **Khaterah Parwani**, samfundsdebattør og leder for ExitMentor, og **Hans Hauge**, lektor i nordisk sprog og litteratur, i en samtale om, hvad det vil sige at være dansk. Journalist, tv-vært og forfatter **Abdel Aziz Mahmoud** modererer.

TESE-TALKS

For 500 år siden sprængte Martin Luther kirken ved at slå 95 teser om aflad, bod og syndsforladelse op til debat på en kirkedør i Wittenberg. I dag er skærsilden ikke længere vores største bekymring. Vi har inviteret forskere, debattører, eksperter og journalister til at diskutere nogle af nutidens udfordringer på jubilæumsdagen for Reformationen. Konceptet er baseret på udgivelsen '95 nye teser' (Aarhus Universitetsforlag, 2017).

RAPTIVISME MED HAM DEN LANGE

RAPWORKSHOP PÅ AARHUS KATEDRALSKOLE

HOLDNR: 1721-573
TID OG STED: 16.00-17.30, Aarhus Katedralskole, Skolegyde 1-3
PRIS: Gratis. Men tilmeld dig på reformation.fuau.dk

Beats, social uretfærdighed, rim og fremtidsdrømme – forandringstrang og reformation har været en del af rappens kerne lige siden dens begyndelse i 1970'ernes New York. Og genren er stadig fyldt med aktivistisk energi. Thorbjørn Bech Rossen, bedre kendt som rapperen **Ham den Lange**, og **Søren Karim Bech** er nogle af dem, der repræsenterer netop det. Thorbjørn er født og opvokset i Aarhus, men tog i foråret 2016 til en græsk flygtningelejr for at arbejde og for at sende en rapdagbog hjem om, hvad han oplevede der. Søren Karim er lærer på Rapakademiet og træner unge i Aarhus V i at give hverdagens frustrationer udtryk gennem rap. Lær at give dine reformationstanker lyd, når de to inviterer til rapworkshop om rim, rytme og nye teser for fremtiden.

KLIMA OG JORDEN

TESE-TALK PÅ AARHUS TEATER

HOLDNR: 1721-396
TID OG STED: 16.00-16.45, Scala, Aarhus Teater, Teatergaden 1
PRIS: 50 kr., studerende 25 kr.

Kunne vi mon rejse til en anden planet, når Jordens ressourcer er opbrugt, og starte forfra? Idéen luftes jævnligt. Men tanken er både naiv, frastødende og aldeles unødvendig, mener professor i geologi **Minik Rosing**. For alt, hvad vi har kært, er direkte afhængigt af Jordens tilstand. Hvis vi skal passe på Jorden, så må vi handle internationalt. Kortsigtede beslutninger er der ikke råd til i klimaregnskabet. Vi skal fokusere på bæredygtige løsninger og vedvarende energi – og vi skal have alle ombord. Det mener tidligere klimakommissær **Connie Hedegaard**. Moderator er biolog, videnskabsjournalist og forfatter **Line Friis Frederiksen**. Arrangeret i samarbejde med **Hotel Pro Forma**.

Tirsdag 31/10

Bjarne Henriksen som Luther
Foto Montgomery. Grafisk bearbejdning Oddfischlein.

TEKNOLOGI

TESE-TALK PÅ AARHUS TEATER

HOLDNR: 1721-563
TID OG STED: 17.00-17.45, Aarhus Teater, Kampmann Salen, Teatergaden 1
PRIS: 50 kr., studerende 25 kr.

I 2017 fylder smartphonen rundt - en lille størrelse på bare 10 år. Allerede inden den er blevet teenager, har den dog været med til grundlæggende at forandre den måde, vi kommunikerer på. Og din smartphone er langtfra den eneste teknologi, der forandrer hverdagen i disse år. Lektor i interaktionsdesign **Peter Dalsgaard** mener, at udviklingen kræver fokus på vores 'digitale dannelse' som både individer og samfund. Tidligere vært på P1's Harddisken **Anders Høeg Nissen** mener, at fx kunstig intelligens kan have positive gevinster: Vi kan vinde tid til os selv og hinanden med teknologiske løsninger på hverdagslivets problemer. Men det kræver, at vi tager ansvar – både for udviklingen af ny teknologi og den måde, vi bruger den på.

KØN

TESE-TALK PÅ AARHUS TEATER

HOLDNR: 1721-392
TID OG STED: 17.30-18.15, Scala, Aarhus Teater, Teatergaden 1
PRIS: 50 kr., studerende 25 kr.

Er spørgsmål om køn endeligt afklarede? I England kan du fx vælge mellem 71 køn, når du opretter en Facebook-profil. Måske betyder det, at køn eksisterer i frit flydende kategorier, du kan vælge til efter behag. At vi kan læne os tilbage og nyde frugterne af kønskampen sammen. Eller måske er der stadig kønsspørgsmål, der er ubesvarede. Hvor står kønskampen i det 21. århundrede? Mød **Geeti Amiri**, forfatter og debattør, DR, **Christian Groes**, lektor i interkulturelle studier, og **Tone Frank Dandanell**, ph.d.-studerende i filosofi.

SE HELE PROGRAMMET OG TILMELD DIG PÅ WWW.REFORMATIONEN.FUAU.DK

LIIMA (DK/FI)

KONCERT PÅ KATEDRALSKOLEN

HOLDNR: 1721-569
TID OG STED: 17.30-18.30, Aarhus Katedralskole, Festsalen, Skolegyde 1-3
PRIS: 75 kr., studerende 50 kr.

Liima består af musikerne fra Efterklang, **Mads Brauer**, **Casper Clausen** og **Rasmus Stolberg**, samt den finske percussionist **Tatu Rönkkö**. Bandet er eksperimenterende og kompromisløse i deres gentænkning af musik. De arbejder med spontanitet og intuition. Debutalbummet fra 2016 er optaget i Finland, Berlin, Istanbul og på Madeira igennem intensive residencies. Stedernes indirekte inflydelse høres i musikken, lige såvel som den direkte kommer til udtryk igennem feltoptagelser og samples. To koncerter med Liima er aldrig ens. De turnerer i efteråret med amerikanske Grizzly Bear, men spiller en helt unik og eksklusiv koncert i Festsalen på Aarhus Katedralskole i forbindelse med festivalen Rethink Reformation. Arrangeret i samarbejde med **SPOT Festival**.

NATUR

TESE-TALK PÅ AARHUS TEATER

HOLDNR: 1721-577
TID OG STED: 19.15-20.00, Aarhus Teater, Kampmann Salen, Teatergaden 1
PRIS: 50 kr., studerende 25 kr.

Den tyske kunstner, Katharina Grosse, er iført en beskyttelsesdragt og en maske. Hun spraymaler græsset og træerne ved Tangkrogen i Aarhus, nær havet, i vinterhvid og i røde og pink nuancer. Grosses farverige bidrag til ARoS' udstilling 'The Garden' (2017) startede en ophedet debat om kunst og menneskets forpligtelse over for naturen. Og ifølge biologer lever vi i den sjette periode af masseuddøen på kloden. Noget, som mennesket i hvert fald er delvist ansvarlig for. Hvorfor vakte Grosses værk så stærke følelser? Postdoc og katalogforfatter for 'The Garden' **Anette Vandsø** og seniorforsker i biologi ved Aarhus Universitet **Rasmus Ejrnæs** vil samtale om kunstens og menneskets forhold til naturen. DR-vært **Adrian Hughes** modererer samtalen.

HISTORISK TALKSHOW MED LUTHER

VIDENSKABSFORESTILLING PÅ AARHUS TEATER

HOLDNR: 1721-284 / 1721-067
TID OG STED: 17.00-19.00 og 20.00-22.00 (OBS: Forestillingen spiller to gange), Aarhus Teater, Store Scene, Teatergaden 1
PRIS: 75 kr.

'Her er dit liv, Luther!' Mød Martin Luther, når han er aftenens gæst i et talkshow, der går helt tæt på Reformationens hovedperson. Deadlinevært **Niels Krause-Kjær** interviewer Luther, der levendegøres af skuespiller **Bjarne Henriksen**. I første akt sidder reformatoren i den varme stol. Han konfronteres med sine egne udtalelser, handlinger og holdninger og indvier os i, hvad der var med til at præge hans tid, tanker og liv. I anden akt kastes Luther tilbage i graven, og forskere går på scenen og giver os perspektiv på, hvad vi lige har oplevet. Vi skal møde lektor i religionsvidenskab **Marie Vejrup Nielsen**, som analyserer, hvordan Luther bruges i politik og populærkultur i dag, og lektor i historie **Louise Kallestrup**, der sætter os ind i, hvordan Luthers tanker kom til Danmark og forandrede vores samfund. Forestillingen er skrevet og instrueret af dramatiker **Bent Nørgaard.**

Forestillingen er en del af den landsdækkende folkeoplysende markering af 500-året for Reformationen, initieret af Præsidiet for Reformationsjubilæet i Danmark og støttet af A.P. Møller Fonden.

CODY (DK)

KONCERT I DOMKIRKEN

HOLDNR: 1721-568
TID OG STED: 20.15-21.30, Aarhus Domkirke, Store Torv 1
PRIS: 75 kr., studerende 50 kr.

CODY spiller folk-inspireret americana med elementer fra postrockens univers og små popfinesser. De trækker tråde til klassiske navne såsom Bruce Springsteen, Neil Young og Bob Dylan. Deres seks udgivelser er bestemt heller ikke gået ubemærket hen, og orkestret har varmet op for bl.a. Tindersticks, The National og Band of Horses. Det seneste og fjerde album 'I'll Ride With You' udkom i 2016 til en flot modtagelse fra anmelderne. I Gaffa skriver anmelderen: "Siden debuten 'Songs' tilbage i 2009 har bandet fremstået som absolutte fornyere af den danske americana-scene." Koncerten i Aarhus Domkirke vil byde på en unik konstellation, hvor kirkerummet fyldes ud med akustiske guitarer, violin og cello. Der er en stor oplevelse i vente, når sanger og sangskriver **Kasper Kaae**, guitarist **David Fjelstrup**, cellist **Line Felding** og violinist **Frederik Thyboe** fra CODY gæster Aarhus i forbindelse med Rethink Reformation. Arrangeres i samarbejde med **SPOT Festival.**

Liima. Foto Thomas Jauk.

Tirsdag 31/10

REFORMATIONEN LIVE

FORSKERSHOW PÅ AARHUS TEATER

HOLDNR: 1721-074
TID OG STED: 20.15-22.00, Scala, Aarhus Teater, Teatergaden 1
PRIS: 75 kr.

Reformationen og Luthers betydning for nutidens samfund er i festligt fokus, når universitetets forskere holder speedforedrag på de skrå bræddер. Vi kører forskningen gennem teatrets magiske maskine og drejer på de dramatiske håndtag. Foredrag mikses med indslag fra musikkens, sansernes og kunstens verden og udgør et sammenhængende show om Reformationen. Du bliver klogere, du underholdes, og ikke mindst sanser, mærker og føler du, hvordan Reformationen har betydning for verden i dag. Oplev blandt andre: **Bo Kristian Holm**, lektor i teologi, **Bertel Nygaard**, lektor i historie, **Rasmus Ugilt**, postdoc i filosofi, **Kristian Hvidtfelt Nielsen**, lektor i videnskabshistorie, **Pia Søltoft**, lektor i teologi, **Marita Akhøj Nielsen**, dr.phil. i nordisk filologi og **Ham den Lange**, rapper.

Forestillingen er en del af den landsdækkende folkeoplysende markering af 500-året for Reformationen, initieret af Præsidiet for Reformationsjubilæet i Danmark og støttet af A.P. Møller Fonden.

GUDSTJENESTE

AARHUS DOMKIRKE

TID OG STED: 22.30-23.00, Aarhus Domkirke, Store Torv 1
PRIS: Gratis. Bare mød op!

Reformationsdagen den 31. oktober afsluttes med en kort andagt i Domkirken ved domprovst **Poul Henning Bartholin**. Andagten rummer salmer af Luther, en kort prædiken, der vil dreje sig om Luthers 95 tesers centrale budskaber: bod, tilgivelse og frelse. Desuden orgelmusik. Musik og salmesang af menigheden var for Luther vigtige elementer i enhver gudstjeneste.

SE HELE PROGRAMMET OG TILMELD DIG PÅ WWW.REFORMATIONEN.FUAU.DK

Onsdag 1/11

JUBILÆUMSKONCERT – BACHS CLAVIERÜBUNG III

AARHUS DOMKIRKE

TID OG STED: 17.00, Aarhus Domkirke, Store Torv 1
PRIS: Gratis. Bare mød op!

I 1739 publiceredes Bachs mest omfattende orgelværk, som bærer titlen Clavierübung III. Værket er siden af Albert Schweitzer blevet kaldt en orgelmesse, hvilket er meget dækkende for dets opbygning. I sin form udgør værket en musikalsk respons til Luthers store og lille katekismus og er i sin helhed en musikalsk reformationsfejring. Ved koncerten i Aarhus Domkirke opføres værkets store koralbearbejdelser med alternerende korsatser. Herved sættes værket ind i en tredimensionel kontekst og opnår fornyet aktualitet. Medvirkende: Domorganist **Kristian Krogsøe** og **Aarhus Domkirkes Kantori** ved domkantor **Carsten Seyer-Hansen**.

KONFERENCE 1/11-3/11

Aarhus Universitet afholder en bred videnskabelig konference i umiddelbar forlængelse af den folkelige fejring på Bispetorv. Konferencen præsenterer kreative nyfortolkninger af tre tematikker, som er relevante for Reformationen og dens virkningshistorie: GENTÆNKNING af verdens og eksistensens gave: Hvad vil det sige at være skænket et liv, og hvordan bør en sådan gave modtages? Hvordan står det til med ansvar og frihed i forhold til kloden, til hinanden og til os selv? GENTÆNKNING af den modernitet, som vi stadig lever i skyggerne af: Er der en direkte linje fra protestantismen til den moderne verdens affortryllelse? Har vi endnu mulighed for at tænke værdier og fællesskaber hinsides det økonomiske og instrumentelle? Og GENTÆNKNING af Europa: Kan vi finde ressourcer for vores fælles fremtid gennem en kritisk erindring af fortiden og ikke mindst de menneskelige katastrofer som religiøse spændinger og verdenskrige har udløst?

For yderligere information og tilmelding se www.conferences.au.dk/rr2017

Atelier Hotel Pro Formas lys- og videoinstallation kan opleves på facaden af Aarhus Teater og Aarhus Domkirke den 31/10. Foto: David Bering

LYS- OG VIDEOINSTALLATION

ATELIER HOTEL PRO FORMA INDTAGER BISPETORVET

TID OG STED: 31/10 i tidsrummet 17.00-22.30 på Bispetorvet. Åbningen markeres kl. 17.00, og lukningen markeres kl. 22.10 med fællessang.
PRIS: Gratis. Bare mød op!

Overordnet set skete der med Reformationen en forenkling og en 'oprydning' i de værdier og symboler, der var knyttet til den katolske kirke. I den protestantiske kirke blev modersmålet taget i brug i gudstjenesten, helgenbilleder blev destrueret, afladspraksis og paven som guds stedfortræder blev forkastet, og kalkmalerier overmalet. Individet skulle nu have direkte forbindelse til Gud. Denne forandring markeres den 31. oktober 2017 ved en omfattende lys- og videoinstallation af Atelier Hotel Pro Forma på og ved Bispetorvet i Aarhus. En visuel markering af 500-året for Reformationen, der er forankret i et nutidigt, teknologisk formsprog. I installationen indgår teser for fremtiden formuleret af forskere, eksperter, kunstnere og borgere. Teserne er bl.a. indsamlet ved en række samtalesaloner, som har været holdt ovr hele landet i 2017. Et udvalg af disse teser projiceres op på Aarhus Domkirke og Aarhus Teater kl. 17.00-22.30.

R·Я

Alle inviteres med til at tænde lyset, når vi sammen åbner lysinstallationen kl. 17.00, og til at synge aftenen på hæld, når vi markerer slukningen med fællessang og ild kl. 22.10. Kom og vær med, når domkantor Carsten Seyer-Hansen sammen med kor synger for på 'Nu går solen sin vej'.

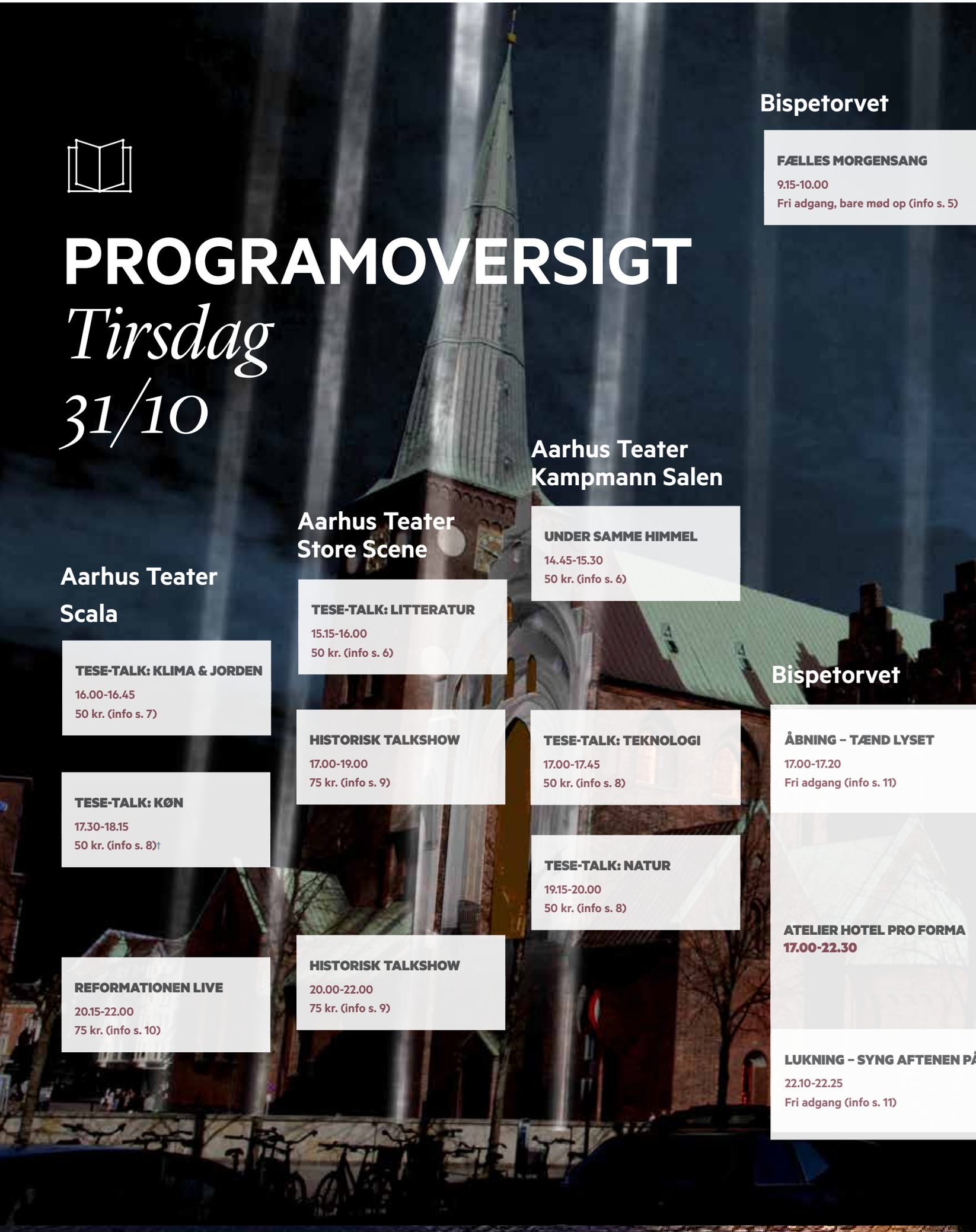

PROGRAMOVERSIGT

Tirsdag 31/10

Bispetorvet

FÆLLES MORGENSANG
9.15-10.00
Fri adgang, bare mød op (info s. 5)

Aarhus Teater Kampmann Salen

UNDER SAMME HIMMEL
14.45-15.30
50 kr. (info s. 6)

Aarhus Teater Store Scene

TESE-TALK: LITTERATUR
15.15-16.00
50 kr. (info s. 6)

Aarhus Teater Scala

TESE-TALK: KLIMA & JORDEN
16.00-16.45
50 kr. (info s. 7)

HISTORISK TALKSHOW
17.00-19.00
75 kr. (info s. 9)

TESE-TALK: TEKNOLOGI
17.00-17.45
50 kr. (info s. 8)

TESE-TALK: KØN
17.30-18.15
50 kr. (info s. 8)†

TESE-TALK: NATUR
19.15-20.00
50 kr. (info s. 8)

HISTORISK TALKSHOW
20.00-22.00
75 kr. (info s. 9)

REFORMATIONEN LIVE
20.15-22.00
75 kr. (info s. 10)

Bispetorvet

ÅBNING – TÆND LYSET
17.00-17.20
Fri adgang (info s. 11)

ATELIER HOTEL PRO FORMA
17.00-22.30

LUKNING – SYNG AFTENEN PÅ
22.10-22.25
Fri adgang (info s. 11)

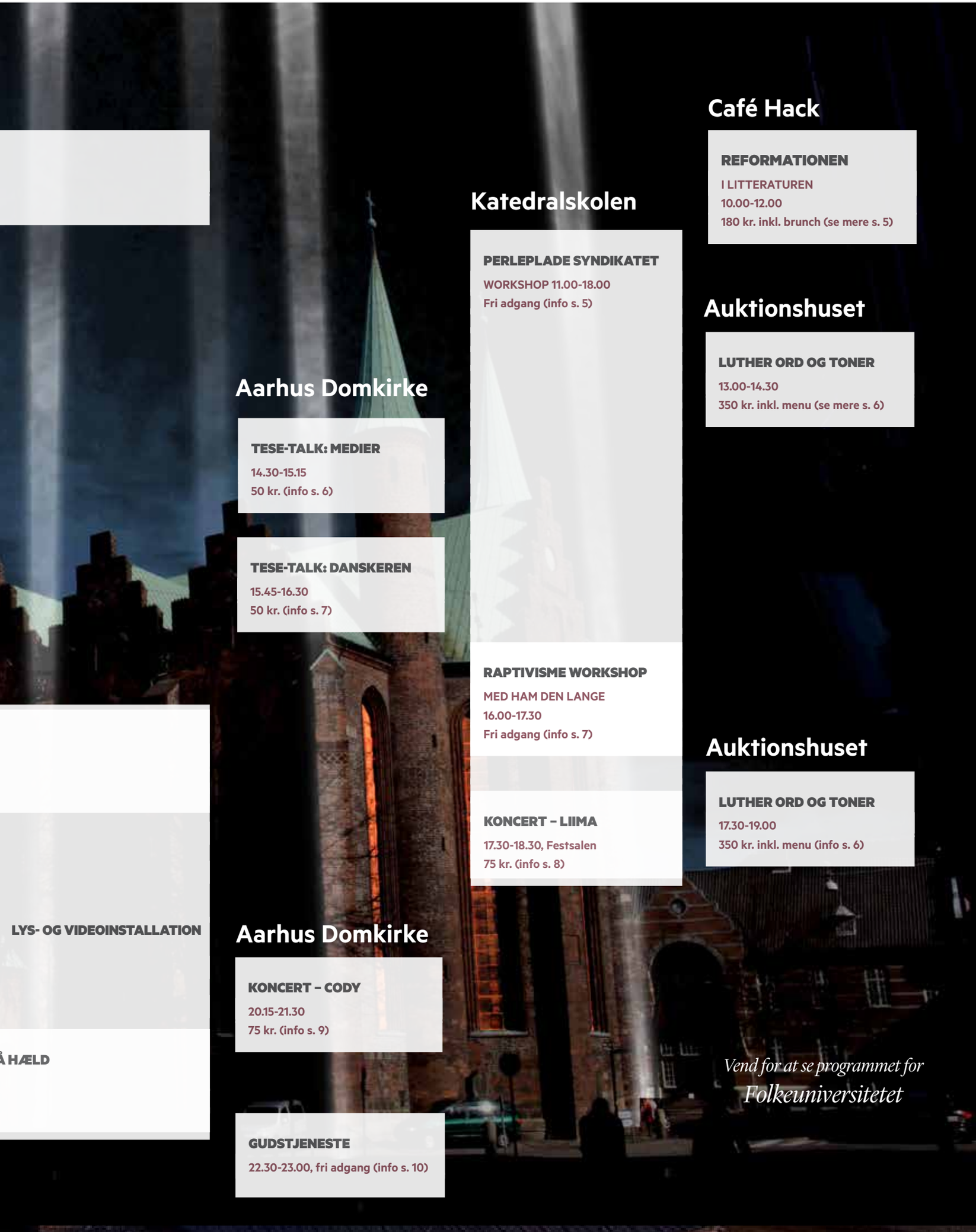

Café Hack

REFORMATIONEN
I LITTERATUREN
10.00-12.00
180 kr. inkl. brunch (se mere s. 5)

Katedralskolen

PERLEPLADE SYNDIKATET
WORKSHOP 11.00-18.00
Fri adgang (info s. 5)

Auktionshuset

LUTHER ORD OG TONER
13.00-14.30
350 kr. inkl. menu (se mere s. 6)

Aarhus Domkirke

TESE-TALK: MEDIER
14.30-15.15
50 kr. (info s. 6)

TESE-TALK: DANSKEREN
15.45-16.30
50 kr. (info s. 7)

RAPTIVISME WORKSHOP
MED HAM DEN LANGE
16.00-17.30
Fri adgang (info s. 7)

Auktionshuset

LUTHER ORD OG TONER
17.30-19.00
350 kr. inkl. menu (info s. 6)

KONCERT – LIIMA
17.30-18.30, Festsalen
75 kr. (info s. 8)

LYS- OG VIDEOINSTALLATION

Å HÆLD

Aarhus Domkirke

KONCERT – CODY
20.15-21.30
75 kr. (info s. 9)

GUDSTJENESTE
22.30-23.00, fri adgang (info s. 10)

Vend for at se programmet for Folkeuniversitetet